

Titulació	Tipus	Curs
2503878 Estudis Socioculturals de Gènere	OB	2

Professor/a de contacte

Nom: Gabriela Paula Poblet Denti

Correu electrònic: gabriela.poblet@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Es recomana haver cursat principis bàsics d'Antropologia social i cultural

Objectius

- Comprendre el gènere com a categoria analítica, constructe i organitzador social des d'una perspectiva transcultural.
- Identificar la variabilitat transcultural dels sistemes sexe/gènere a diferents societats del món, a nivell històric i contemporani.
- Identificar i analitzar el canvi cultural en les relacions de gènere a diferents societats del món.
- Desnaturalitzar i evitar essencialismes en les explicacions sobre la diferència i la desigualtat de gènere.
- Conèixer les principals teories explicatives realitzades per l'antropologia sobre subordinació femenina/dominació masculina. Aportacions i crítiques
- Comprendre i analitzar els debats actuals sobre drets humans, patriarcat i relacions interculturals.
- Aplicar la perspectiva interseccional i transcultural a problemàtiques i reptes actuals en el marc de la globalització.
- Comprendre les aportacions i els debats epistemològics principals presentats per l'etnografia feminista i els diàlegs amb l'antropologia i la ciència en general.

Resultats d'aprenentatge

1. CM04 (Competència) Distingir els efectes de les variables sexe i gènere en les anàlisis empíriques.
2. KM09 (Coneixement) Descriure des d'un punt de vista analític situacions quotidianes en què les etnoconcepcions de gènere incideixin en processos concrets de relació intercultural en diferents societats del món.
3. KM11 (Coneixement) Identificar, a partir de materials documentals i de lectures bàsiques (textos etnogràfics i fonts audiovisuals), la incidència que en diferents cultures té l'androcentrisme en la configuració i la intersecció dels diferents eixos de desigualtat social: classe, grup ètnic, sexualitat, expressió de gènere i diversitat funcional.
4. KM12 (Coneixement) Aplicar el coneixement de la variabilitat cultural i de la seva gènesi en textos argumentatius que evitin les projeccions etnocèntriques sobre fenòmens socials diferents dels apreciats a la pròpia cultura, o que puguin manifestar només una aparença similar.

5. SM05 (Habilitat) Analitzar críticament un fet actual des d'una perspectiva etnogràfica de gènere.
6. SM06 (Habilitat) Analitzar fenòmens discursius relacionats amb la construcció i l'expressió de les identitats de gènere adoptant una perspectiva transcultural.

Continguts

Tema 1: Introducció a l'Antropologia del gènere: conceptes bàsics i preguntes principals. Variabilitat i canvi.

Tema 2: La discussió sobre la subordinació femenina (perspectives, evolucionistes, culturalistes, materialistes i simbòliques) i les seves crítiques des de feminismes postcolonials. Exemples etnogràfics a diferents parts del món.

Tema 3: Interseccionalitat. Complicant l'ús de la categoria gènere. Usos i abusos, aproximacions etnogràfiques.

Tema 4: Globalització, patriarcat i relacions interculturals: debats actuals.

Tema 5: Etnografia feminista: dels grups silenciats a l'etnografia col·laborativa.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Anàlisi crític de material audiovisual	15	0,6	KM09, KM11, SM05, KM09
Debats a classe	10	0,4	CM04, KM09, KM11, SM05, SM06, CM04
classes teòriques i pràctiques	25	1	CM04, KM09, KM11, KM12, SM05, SM06, CM04
Tipus: Supervisades			
Treballs escrits	25	1	KM09, KM11, KM12, SM05, KM09
Tutories individuals	5	0,2	CM04, KM11, KM12, SM05, SM06, CM04
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	30	1,2	CM04, KM09, KM11, SM05, SM06, CM04
Lectures	32	1,28	KM09, KM12, SM05, SM06, KM09

La metodologia docent serà de tipus teòrica- pràctica. amb una combinació de classes magistrals, visió i anàlisi de documentals i material audiovisual, lectures, debats i discussions, i treballs escrits realitzats a classe.

La metodologia docent i l'avaluació proposada poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions de la presencialitat que impongui les autoritats sanitàries.

Nota: se reservaran 15 minuts de classe dins del calendari establerts pel centre per a que l'alumnat completi l'enquesta d'avaluació docent de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació a classe i entrega treballs escrits	20%	2	0,08	KM11, KM12, SM05, SM06
Prova escrita primer bloc	40%	3	0,12	CM04, KM09, KM11, KM12, SM05, SM06
Prova escrita segon bloc	40%	3	0,12	CM04, KM09, KM11, KM12, SM05, SM06

Avaluació continua:

L'assignatura es dividirà en dos blocs (1 i 2)

40% Prova escrita de la matèria impartida a classe (bloc 1)

40% Prova escrita de la matèria impartida a classe (bloc 2)

20% Participació a classe i entrega d'exercicis a l'aula.

Serà necessària una nota mínima de 5 a les proves escrites perquè faci mitjana amb la resta de les notes. En cas de no assolir el mínim de 5 s'haurà d'anar a recuperació. Cada prova escrita (per bloc) es recuperarà de manera independent.

Serà possible recuperar les proves escrites (en el període de recuperació). Però NO seran recuperables ni la participació ni les activitats que es faran a l'aula durant les classes.

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor/a informará l'alumnat (Moodle) sobre el procediment i la data de revisió de les qualificacions.

PLAGI

En cas que es detecti qualsevol tipus d'irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació determinat, aquest serà qualificat amb 0, independentment del procés disciplinari que se'n pugui derivar. En cas que es verifiquin diverses irregularitats als actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

L'estudiant/a rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

Avaluació única

Aquesta modalitat d'avaluació contempla dues activitats avaluadores en una data fixada a finals de l'assignatura amb dret a recuperació.

1. Prova escrita (70%). S'avaluarà el coneixement dels dos blocs de l'assignatura de forma conjunta.
2. Prova escrita (30%) sobre l'aplicació d'una lectura determinada que es podrà triar entre tres propostes. (mitjançant comunicació amb la professora).

Igual que amb l'avaluació continuada, en cas que es detecti qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb aquest acte d'avaluació 0, amb independència del procés disciplinari que es pugui instruir.

S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per a l'avaluació continuada.

Bibliografia

Aixelà, Y. (2005). *Género y antropología social*. Sevilla: Editorial Doble J.

Abu-Lughod, L. (2019). ¿Puede haber una etnografía feminista? En Alhena Caicedo (Ed.), *Antropología y feminismo* (pp.15-48). Popayán-Colombia: Asociación Colombiana de Antropología.

Ardener, Sh. (1985). The Social Anthropology of Women and Feminist Anthropology, *Anthropology Today*, Vol. 1, No. 5 (Oct., 1985), pp. 24-26.

Behar, R., & Gordon, D. A. (Eds.). (1995). *Women writing culture*. Univ of California Press.

Chapman, A. (2008 [1989]). *El fin de un mundo: los Selknam de Tierra del fuego*. Museo Marítimo de Ushuaia: Urruty Publications.

Cortés Maisonave, A., & Manjarrez, J. (2021). *Género y moviidades: lecturas feministas de la migración*. Bruxelles, Berlin, Bern, New York, Oxford, Warszawa, Wien: Peter Lang. 418 p.

Gregorio Gil, C. (1998). *Migración Femenina. Impacto en las relaciones de género*. Madrid: Narcea.

(2006). Contribuciones feministas a problemas epistemológicos de la disciplina antropológica: representaciones y relaciones de poder. *AIBR Revista de Antropología Iberoamericana*, 1 (1): pp.22-39.

Méndez, L. (2019). Retos de la antropología feminista: Entre teorías y practicas etnográficas.

Hansen, K. T. (1986). Domestic service in Zambia. *Journal of Southern African Studies*, 13(1), 57-81.

Harris, O. y Young, K. (1979). *Antropología y feminismo*. Barcelona: Editorial Anagrama.

Héritier, F. (1991). La sangre de los guerreros y la sangre de las mujeres. *Alteridades*, (2), 92-102.

Lewin, E. (2006). *Feminist Anthropology. A Reader*. Oxford: Blackwell.

Linton, Sally 1979. "La mujer recolectora: sesgos machistas en antropología" En Harris, Olivia y Young, Kate eds. 1979. *Antropología y Feminismo*. Barcelona, Anagrama: 35-46.

Martín Casares, A. (2006). *Antropología del Género. Culturas, mitos y estereotipos sexuales*. Madrid: Cátedra.

McDowell, L. (2000). Género, identidad y lugar: un estudio de las geografías feministas (Vol. 60). Universitat de València.

Mead, M. (1972 [1968]) "La educación del niño samoano", en *Adolescencia, sexo y cultura en Samoa*, (pp.54-69). Barcelona: Ed. Laia.

Mead, M. (1949). *Male and female: A study of the sexes in a changing world*.

Méndez, L. (1988). *Cousas de mulleres: campesinas, poder y vida cotidiana (Lugo, 1940-1980)* (Vol. 14). Anthropos Editorial.

Méndez, L. (2007). *Antropología feminista*. Madrid: Síntesis.

- Moncó, B. (2011). *Antropología del género*. Madrid: Síntesis.
- Moore, H. [1988] (1991). *Antropología y feminismo*. Madrid: Cátedra.
- Ortner, S. B. (1979). ¿Es la mujer con respecto al hombre lo que la naturaleza con respecto a la cultura? *Antropología y feminismo* (pp. 109). Barcelona: Anagrama.
- Parreñas, R. (2014). *Servants of Globalization. Women, Migration, and Domestic Work*. Stanford, California: Stanford University Press.
- Poblet, G (2024) *Criadas de la globalización*. Editorial ICARIA.
- Rollins, J. (1985) *Between Women. Domesticity and Theirs Employers*. Philadelphia, Temple University Press.
- Scheper-Hugues, N. (1997 [1992]). *La muerte sin llanto. Violencia y vida cotidiana en Brasil*. Barcelona, Ariel.
- Stolcke, V. (2002). Dialéctica de género en el trabajo en las plantaciones de café. Sao Paulo. En: *América Latina. Historia y Sociedad. Una visión interdisciplinaria*. (Piqué, R. & Ventura, M. eds.). Barcelona: ICCI
- Stolcke, V. (2003). La mujer es puro cuento: la cultura del género. *Quaderns de l'Institut Català d'Antropologia*, (19), 69-95.
- Strathern, M., & MacCormick, C. (1980). *Nature, culture and gender*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Suarez, L. (coord.) (2008). *Feminismos en la antropología. Nuevas propuestas críticas*. San Sebastián: Ankulegi.
- Téllez Infantes, A. (2002) *Las mantecaeras de Estepa. Un trabajo de campo antropológico sobre una industria local*. Sevilla: Ed. Ayuntamiento de Estepa y Diputación Provincial de Sevilla.

Programari

No requereix

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt